

JBC

PROGRAMA
23

10 DE MAIG
SALA 1 PAU CASALS

WAGNER: EL CREPUSCLE DELS DÉUS

LAUREN MICHELLE
I SINÉAD CAMPBELL-WALLACE
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

PROGRAMA DE MÀ

HÈCTOR PARRA

(Barcelona, Espanya 1976)

SUITE DE L'ÒPERA JUSTICE

Estrena mundial, obra encàrrec de L'Auditori (2023 - 2024) - 33'

Lauren Michelle, soprano

PAUSA 20'

RICHARD WAGNER

(Leipzig, Alemanya 1813 - Venècia, Itàlia 1883)

GÖTTERDÄMMERUNG

(El capvespre dels déus) Selecció (1869-1874) - 40'

Sinéad Campbell Wallace, soprano

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

LAUREN MICHELLE, SOPRANO

SINÉAD CAMPBELL WALLACE, SOPRANO

LUDOVIC MORLOT, DIRECCIÓ

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Lev Mikhailovskii / Ivan Percevic / M. Pilar Pérez / Jordi Salicrú / Vladimir Chilaru* / Andrés Fernández de Mera* / Cèlia Johé* / Sergey Maiboroda* / Octavi Martínez* / Neus Navarrete* / Oleksandr Sora* · SEGONS VIOLINS Joan Espina*, solista invitat / Emil Bolozan, assistent / M. José Aznar / Alzy Kim / Melita Murgea / Paula Banciu* / Cristian Benito* / Ana Kovacevic* / Eugènia Ostas* / Laura Pastor* / Francesc Puche* / Arturo Seijo* / Aria Marina Trigas* / Yulia Tsuranova* · VIOLES Anna Puig, solista / Marc Charpentier*, assistent invitat / Christine de Lacoste / David Derrico / Josephine Fitzpatrick / Franck Heudiard / Sophie Lasnet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Adrià Trulls / Irene Argüello* / Oreto Vayá* · VIOLONCELS José Mor, solista / Audun Sandvik*, assistent invitat / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Jean-Baptiste Texier / Irma Bau* / Daniel Claret* / Elena Gómez* / Míriam Jiménez* / Joan Rochet* · CONTRABAIXOS Dmitry Smyshlyaev, assistent / Cristian Sandu*, assistent invitat / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Matthew Nelson / Anna Cristina Grau* / Nenad Jovic* · FLAUTES Francisco López, solista / Beatriz Cambrils / Christian Farroni, assistent / Manuel Alejandro Recena*, flautí · OBOÈS Rafael Muñoz, solista / José Juan Pardo / Dolors Chiralt, assistent / Disa English, corn anglès · CLARINETS Luís Cámara*, solista invitat / Cecilio Vilar* / Josep Fuster, assistent / Alfons Reverté, clarinet baix · FAGOTS Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krysmalski, contrafagot · TROMPES Juan Manuel Gómez, solista / José Zarzo*, ajuda de solista / Joan Aragó / Juan Conrado Garcia, assistent de solista / Artur Jorge / Pablo Marzal, assistent / José Manuel González* / Max Salgado* / Xulio Varela* · TROMPETES Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Ángel Serrano, assistent / Andreu Moros / Gaspar Montesinos, trompeta baixa · TROMBONS Eusebio Sáez, solista / Pablo Rodríguez* / Santiago Díaz*, trombó baix / Raúl García, trombó contrabaix · TUBA Daniel Martínez · TIMBALES Pablo Aparicio*, solista invitat · PERCUSSIÓ Joan Marc Pino, solista / José Luís Carreres* / Miquel Àngel Martínez* · ARPA Magdalena Barrera, solista / M. Jesús Ávila* · PIANO Neus Estarellas*

ENCARREGAT D'ORQUESTRA Walter Ebenberger

RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL Begoña Pérez

RESPONSABLE TÈCNIC Ignasi Valero

PERSONAL D'ESCENA Luis Hernández*

COMENTARI

per **Jaume Radigales**

ÒPERA CATALANA I ÒPERA WAGNERIANA

L'òpera catalana ha tingut una història que arriba fins als nostres dies. Músics estrangers (bàsicament italians) i catalans han contribuït amb les seves obres a fer que el teatre musical a casa nostra tingués una solvència no sempre reconeguda pel públic i per la crítica, a causa d'aquell esport nacional (i lamentable) anomenat "autoodi". Però el cert és que la nòmina és impressionant: Terradellas, Duran, Bager, Sor, Carnicer, Cuyàs, Guanyabens, Obiols, Manent, Pedrell, Nicolau, Pahissa, Manén, Gerhard, Toldrà, Montsalvatge, Soler, Balada, Guinjoan, Palomar, Magrané, García Tomàs i un llarg etcètera han estat alguns dels grans noms de l'òpera catalana.

Hèctor Parra (Barcelona, 1976) és actualment un dels músics nostrats més interessants, i el seu corpus operístic inclou fins ara set títols: *Hypermusic Prologue* (2009), *Te craindre en ton absence* (2012-13), *Das geopferte Leben* (2014), *Wilde* (2015), *Les bienveillantes* (2019), *Orgia* (2023) i *Justice*, estrenada el 22 de gener d'aquest 2024 al Grand Théâtre de Ginebra i de la qual en aquest concert escoltarem una suite de mitja hora. El mateix any que al Liceu s'haurà representat *Orgia*, estrenada l'any passat al Teatro Arriaga de Bilbao amb llibret i posada en escena de Calixto Bieito, sobre l'obra homònima de Pier Paolo Pasolini.

Parra és un músic de cap a peus, un home de teatre integral i una personalitat de gran curiositat i cultura. Ho demostra la tria dels autors en què es basa per convertir les obres originals en textos operístics servits amb una música de gran i recognoscible personalitat que mai deixa indiferent. En el cas de *Justice*, el llibret és del congolès (establert a Àustria) Fiston Mwanza Mujila i la posada en escena va anar a càrrec del dramaturg suís Milo Rau, un dels directors més lúcids i controvertits dels darrers anys a l'escena europea.

Justice és una òpera sobre els abusos d'Occident en zones deprimides pel contrast entre pobresa i riquesa, com és el cas de la República Democràtica del Congo: el 2019, un accident provocat per un camió cisterna d'una multinacional suïssa que duia àcid va provocar una vintena de morts en una carretera de Kolwezi. Juntament amb Fiston Mwanza Mujila i Milo Rau, Hèctor Parra va visitar la zona per documentar-se a l'hora de gestar l'òpera. La suite que escoltarem en aquest concert compacta tota l'òpera, amb alguns dels moments orquestrals més brillants i les àries de dos personatges femenins: l'advocada i la nena morta. Tots aquests fragments sintetitzen bona part de les característiques del llenguatge operístic d'Hèctor Parra: el domini de l'orquestra com a còmplice de l'acció dramàtica i una sàvia escriptura per a la veu.

En un canvi de registre, el concert d'avui també ens permetrà escoltar una altra suite, la d'*El capvespre dels déus*, tercera jornada i quarta òpera del cicle L'anell del nibelung, amb text i

música de Richard Wagner. Una obra gegantina, gestada entre 1848 (primers esbossos del llibret) i 1874 (any de la fi de la composició d'*El capvespre dels déus*), i estrenada com a cicle complet el 1876 en la primera edició del Festival de Bayreuth.

La idea primigènia de Wagner era construir un drama musical que prengués com a punt de partida l'heroi Sigfrid i la seva mort a mans del pèrfid Hagen. De seguida, el compositor alemany es va adonar de la necessitat de remuntar-se a la infància de Sigfrid, i d'aquí la gestació de la primigènia *El jove Sigfrid*, que acabaria sent *Sigfrid*, la segona jornada. Però calia explicar els orígens de l'heroi, la qual cosa va dur Wagner a concebre *La valquíria*, la primera jornada. Amb tot, s'imposava un pròleg que dugués l'espectador a la comprensió de l'univers mític i tellúric de l'obra. D'aquí va sorgir la idea de *L'or del Rin*, el pròleg del cicle. Acabats els llibrets, Wagner va escriure'n la música, seguint l'ordre cronològic de les quatre obres.

La que tanca la tetralogia és la més llarga de les quatre i la que conté més música orquestral per narrar sense paraules les accions dramàtiques: des del viatge de Sigfrid pel Rin (primer acte) fins a la immolació de Brunilda o la cèlebre marxa fúnebre després de la mort de l'heroi (ambdues al tercer acte). Com és ben conegut, Wagner treballava amb cèl·lules musicals dotades d'un significat lligat a un objecte, a una idea o a un personatge: són els coneguts *leitmoive*, dels quals la música escrita per al cinema prendria bona nota fins al moment actual. Al llarg dels episodis continguts en aquesta suite d'*El capvespre dels déus* es podran reconèixer els temes de la cavalcada de les valquíries, del Walhalla, del foc, de l'espasa Nothung, de les filles del riu Rin i, sobretot, el tema de l'amor amb què es culmina el cicle. El missatge de Wagner és clar: tan sols l'amor absolut, que és el de la mare (el tema ha aparegut sobre Sieglinde, la mare de Sigfrid, al tercer acte de *La valquíria*), pot redimir el món del seu egoisme. Tan sols un nou ordre mundial basat en l'amor, doncs, pot protegir-nos de la destrucció.

LLETRES

 [Descarrega les lletres del concert](#)

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

